

MELIKA SALIHBEG BOSNAWI

IZ POČITELJA NIGDJE

Počitelj uvijek izgleda kao da je tek uzeo ablest! * Izmivenih nebesa čijoj tajni se priklanaju njegova glava i ruke od minaretâ, sahat-kulâ i dimnjakâ, iz kojih stoljećima miriše sočna zdravica života. Plahih neretvljanskih nogu koje žure dokučiti mudrost mora. Takav – uspravan na sadždžâdi što mu je podastrla njegova topla domovina Hercegovina, čisto i predano, nekim davnim znanjem posvećen, stoji Počitelj uvijek u molitvi spram svog zavjetnog rodnog kraja – Vremena. I u tome je odgonetka. Vremenom oplođen, prima nas on u svoju nutrinu, trudnu od ljepote i sna. Počitelj i otac-kamen i majka-zemlja. Živo biće što čuva naše usude – da ostanu bar zapis u vremenu, i koje nas čuva od naših usuda – da ne budemo vječnô sjeme bez roditelja.

Uđemo u taj živ lik i odgonetamo u njegovom srcu pradavno bratstvo između misli i čuvstva. Dođu onî bez domovine, rođeni u prekobrojnosti imenâ, licâ i ulicâ, tuđi zato svemu što nije riječ ili misao, i postane im tu topla i mehka svaka ruka. I onî dođu koji već posjeduju sigurnost od ravnodušja nekih vrata, i njihova im ljubav postane dvostruka. Eto zašto smo u Počitelju svi bliski, i svi po nečemu isti. Udomljeni, svoji; i sa sobom i sa drugima.

Počitelj čuva horizontalnu sudbinu riječi. Na najprisniju mjeru svedene samotnosti između doma i doma, kamena i kamena, između basamaka, grumena zemlje i nečijeg tuđeg humka, zadržava on riječ da se ne osami ili ne osili prije nego što je dosegne druga. Čuva on i vertikalnu sudbinu slike. Pomaže joj da iskuša beskraj u konačnosti horizonta – gore, i ljudskog joj zemnog hoda – dolje. Počitelj čuva i mnogostruku sudbinu zvuka. Pusti ga da se razlije izvan širina i ispod dubina, i da se opet vrati u sebe. Volimo li zato ovaj grad? Živ dah majke-zemlje i oca-kamena, što plode dušu Umjetnosti – tog najmilijeg im djeteta. I da li samo zbog toga?

Iz Počitelja u mrku izmaglicu ponad ovog grada. U zvuk tramvajâ i na tragove ljudskog izlomljenog, uvijek nedočujnog govora. Iz Počitelja do obamrlih slika po galerijama, ugušenih bez svjetlosti, zraka i čovjekova daha. Iz Počitelja do riječi okovanih u tvrdoj pohrani omotâ na policama. Od tamo do ovog zvuka ovdje u hladnim dvoranama, za kojeg jedino ne znamo dospije li uvijek otići do Počitelja i onda se vratiti u nas i u sebe – bez žaljenja. Iz Počitelja do svih ovih prekobrojnih vrata, potpuno ravnodušnih da li ćemo kroz njih ući ili izaći.

Iz Počitelja - Nigdje. Jer ovdje, u Sarajevu, nekako mi gruba i odveć žurna ruka prijatelja iz Počitelja.

Umjetnička kolonija Počitelj, ljeto 1974.
Sarajevo, zima 1974.

* Ova poetska proza jednog gosta Kolonije objavljena je u KOMUNISTIČKOM izdanju Umjetničkog kataloga "Deset godina Umjetničke kolonije Počitelj, 1974", ali je i jedini prilog iz tadašnjeg Sadržaja koji nije (Azrom B. & Co.) ponovno tiskan u poratnom - DEMOKRATSKOM!

O TEMPORA, O MORES!